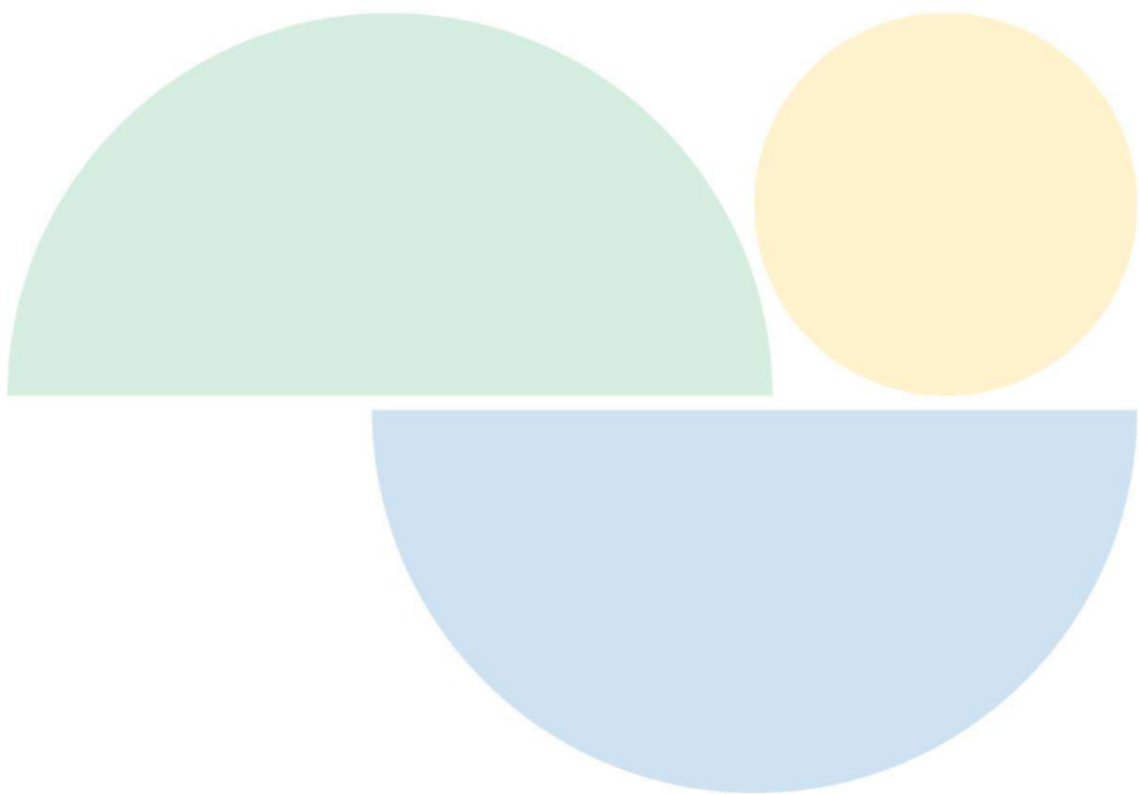

Kriterier for kommunal vei i Høylandet kommune

Politisk behandlet oktober 2026

Kriteriene er til benyttelse i saker som gjelder klassifisering av veier. Ved vurderingen av om en vei bør være privat eller kommunal, foretas en helhetsvurdering av veiens offentlige funksjon basert på følgende kriterier:

- Er veien et nødvendig ledd i et sammenhengende offentlig nett?
- Har veien særlig betydning som gjennomfartsvei for gående og syklende?
- Er veien særlig brukt som gjennomfartsvei for biltrafikk?
- Betjener veien flere enn 12 boenheter som er minstekravet?
- Andre særlige hensyn som tilsier at veien har en offentlig funksjon.
- Veien er opparbeidet i henhold til gjeldende veinorm, og er egnet for kommunal drift.

Betydning av kriteriene

Er veien et nødvendig ledd i et sammenhengende offentlig hovedveinett?

Et hovedveinett er et nettverk av de viktigste veiene som binder sammen tettsteder og lokalsamfunn. Det offentlige veinettet skal sikre beredskap og fremkommelighet i et overordnet, sammenhengende veisystem. Der beredskapskjøretøy, kollektivtransport og næringstransport bruker mesteparten av tiden, er det en fordel at kommunen (eller fylket/staten) har ansvaret. Veier som er vesentlige for sammenhengen i et hovedveinett, også aktuelle omkjøringsveier, bør være offentlige.

Veier må ikke være offentlige for at kollektivtransport eller beredskapskjøretøy skal komme helt frem til sitt endelige mål. Oppsittere (ansvarlige) for private veier har ansvar for at veiene er i forsvarlig stand, slik at nødvendige kjøretøy kan komme frem ved behov.

Veier til næringsområder kan være private, selv om disse betjener næringstransport og arbeidsreiser.

I Høylandet kommune er FV17 vårt hovedveinett. Det kan ikke sies at vi har vesentlige omkjøringsveier, men Sørsiveien og Børstadrunden er eksempler på slike omkjøringsveger.

Har veien særlig betydning som gjennomfartsvei for gående og syklende?

Gjennomfartsvei må forstås som vei som har en vesentlig funksjon for *gjennomfart mellom områder*. Dette er veier som brukes til gjennomfart for andre områder enn veiens nærområde, veier hvor en stor del av trafikken er andre enn de som bor i nærområdet eller besøkende til dem.

Veier med spesielt høy måloppnåelse innen dette kriteriet, vil være viktige for fremkommeligheten og sikkerheten til gående og syklende, ved at det ikke finnes andre trygge alternativer eller at disse er en usannsynlig omvei.

Selv om en vei er skolevei, så trenger den ikke være en kommunal vei. Mange private veier er skolevei i dag.

Enhver vei vil i hovedsak være åpen for allmenn ferdsel til fots, med hjemmel i Friluftsløven. Det at veien fører til for eksempel en tursti kvalifiserer ikke i seg selv til at veien bør være kommunal.

Snåpveien er en typisk slik vei.

Er veien særlig brukt som gjennomfartvei for biltrafikk?

Gjennomfartsvei må forstås som vei som har en vesentlig funksjon for gjennomfart mellom områder. Dette kan være veier som brukes til gjennomfart for andre områder enn veiens nærområde, veier hvor en stor del av trafikken er andre enn de som bor i området eller besøkende til dem.

Med «særlig» menes her noe som skiller seg fra det ordinære, det som man må påregne i kraft av å være veieier. Mange veier har gjennomfartstrafikk. Noen vil skille seg ut ved å ha særlig stor gjennomfartstrafikk.

Dersom det finnes andre offentlige veier som vil kunne ta gjennomfartstrafikken, kan det vurderes at veien ikke bør være kommunal.

Over Vargeia finner man et godt eksempel på en slik veg, spesielt opp Posthusbakkan, mot barnehagen og videre mot miljøtunet, sykeheimen og kommunehuset.

Betjener veien flere boenheter enn minstekravet?

Veier som betjener flere boenheter enn minstekravet på 12 boenheter. Det omfatter helårs hovedbruksenheter, og ikke hytter, utleieenheter e.l.

Nyetablerte boligfelt eller ny bebyggelse som gjør at en vei overstiger minstekravet på 12 boenheter forutsetter at veien holder veinormens standard.

Sameier og boligblokker kan ha privat felles avkjørsel, fremfor offentlig vei frem til garasjeanlegg eller parkeringsplasser.

Andre særlige hensyn som tilsier at veien har en offentlig funksjon.

Det kan være andre forhold som tilsier at en vei har en offentlig funksjon. Dette kriteriet er ment å kunne anvendes dersom de øvrige kriteriene ikke dekker de forhold som tilsier at en vei bør være kommunal.

Dette gjelder ikke avtaler om kommunal drift på privat vei. Veien skal vurderes i seg selv. Deretter skal eventuelle avtaler vurderes og behandles ut ifra avtalerettslige prinsipper, i videre saksbehandling.

Herunder faller ikke automatisk alle kommunale eiendommer (som for eksempel vann- og avløpsanlegg som pumpestasjoner). Kommunal eiendom kvalifiserer ikke i seg selv til at veien bør være kommunal.

Herunder faller ikke tilgang til alle friluftsmål.

Er veien opparbeidet iht. gjeldende veinormaler, og er veien egnet for kommunal drift?

Kommunens vei- og gatenorm følger statens normer og der stilles krav til utforming av veien. Normalen skal sikre fremkommelighetskrav, trafiksikkerhetskrav, og har som mål å redusere de langsiktige drift- og vedlikeholdskostnadene.

Veier som har betydelige avvik fra gjeldende normal og som medfører store drift- og vedlikeholdskostnader, bør vurderes med nedklassifisering. Dette vil i hovedsak være mindre adkomstveier som mangler grøfter, har reduserte veibredder, og fremkommelighet.

Vurdering i henhold til kriteriene

En vei kan vurderes i sin helhet, eller deles opp i strekninger som vurderes hver for seg. Den stopper da gjerne i et veikryss/en snumulighet. Resten av veien til enden, og/eller eventuelle sidegreiner, kan settes som egen strekning. En vei med samme veinavn vil kunne ha strekninger med offentlig funksjon og strekninger med privat funksjon.

En vei (eller veistrekning) vil vurderes opp imot ett og ett kriterium, for deretter å vurderes i samlet måloppnåelse. Ofte vil det være slik at jo flere kriterier en vei oppfyller, jo større offentlig funksjon har veien. En vei som oppfyller ett kriterium, kan i noen tilfeller få en klar konklusjon om offentlig funksjon. I andre tilfeller kan det innebære svak måloppnåelse totalt sett. Kriteriet om antall boenheter er ett eksempel på et kriterie som i seg selv ikke nødvendigvis gir status som offentlig vei.